

Broj:

Podgorica, 01.04. 2022. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.5 i člana 19 stav 2 tačka 6 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/2021), a u vezi sa članom 5 stav 1 i 2, članom 16 stav 1 i 2 i članom 20 stav 3 i 4 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18) radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Tuzi, po službenoj dužnosti, a na osnovu prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 01.04.2022. godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. Pokreće se ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Tuzi na osnovu Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 010/21 od 16.04.2021.), Odluke o izmjenama Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 048/20 od 31.12.2020.), kao i Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 020/20 od 17.06.2020., 024/20 od 07.07.2020., 048/20 od 31.12.2020.);

2. Nalaže se Opštini Tuzi, da odmah, a najduže u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi izjašnjenje da li ostaje pri donijetim odlukama, a koje će biti predmet ocjene Agencije za zaštitu konkurencije i da po prijemu ovog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći do odlučivanja ove Agencije o usklađenosti pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći;

3. Pozivaju se sve zainteresovane strane da Agenciji za zaštitu konkurencije dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje;

4. Ovo rješenje će se objaviti na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije www.azkk.me.

OBRAZLOŽENJE

Opština Tuzi je dana 08.02.2022. godine dostavila prijavu državne pomoći zavedenu u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod rednim brojem: UPI-05-430/22-11/4. Uz prijavu je dostavljena i Odluka o donošenju mjera za podršku privredi u Opštini Tuzi, (“Službeni list Crne Gore - opštinski propisi”, br. 010/21 od 16.04.2021.), Obrazac 1 za prijavu državne pomoći koji je zaveden u Agenciji pod brojem: UPI- 05-430/22-11/5 od 08.02.2022.godine., kao i Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja Covid-19 broj: UPI – 05-430/22-11/6.

Mjere predviđene Odlukom o donošenju mjera državne pomoći za podršku privredi na području opštine Tuzi od 16.04.2021. godine, podrazumijevaju:

- Oslobođanje svih fizičkih lica poreza na zemljište za 2021. godinu što podrazumijeva da se neće izvršiti dostava rješenja o utvrđenom porezu na zemljište za 2021. godinu;
- Oslobođanje plaćanja članskog doprinosa turističkoj organizaciji za 2021. godinu.

Dakle, imajući u vidu da je 08.02.2022. godine Opština Tuzi dostavila predmetnu prijavu, kao i Odluku o donošenju mjera za podršku privredi u Opštini Tuzi (usvojena na sjednici Skupštine opštine Tuzi dana 16.04.2021. godine), Agencija se obratila Opštini Tuzi i zatražila informaciju da li je potencijalna državna pomoć po navedenoj Odluci realizovana imajući u vidu čl. 5 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18) (u daljem tekstu: „Zakon“), a koji propisuje da je nezakonita državna pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te državne pomoći sa ovim Zakonom.

S tim u vezi, Opština Tuzi je obavijestila Agenciju aktom broj: UPI: 05-430/22-11/9 od 18.03.2022. godine, kojim je dala izjašnjenje da je Opština Tuzi postupila po Odluci o donošenju mjera za podršku privredi u opštini Tuzi od 16.04.2021. godine čime su mjere državne pomoći u potpunosti realizovane tokom 2021. godine.

Agencija je u svom daljem postupanju uvidjela da je tokom 2020. godine realizovana i mjera državne pomoći koja je redefinisana Odlukom o izmjenama Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u opštini Tuzi (“Službeni list Crne Gore - opštinski propisi”, br. 048/20 od 31.12.2020.). Stoga, Agencija je uputila dopis davaocu državne pomoći broj: UPI-05-430/22-11/10 od 22.03.2020. godine kojim je zahtjevano da se dostave sve odluke o donošenju mjera za podršku privredi u opštini Tuzi koje su usvojene u 2020. godini, kao i podaci o realizaciji istih. S tim u vezi, Opština Tuzi (davalac) je dostavila obavještenje putem elektronske pošte zavedenim u Agenciji pod brojem: UPI-05-430/22-11/11 od

24.03.2022., kojim potvrđuje realizaciju mjera državne pomoći u 2020. godini po dostavljenim odlukama i to:

1. Ispravci Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 024/20 od 07.07.2020.);
2. Odluci o izmjenama Odluke o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 048/20 od 31.12.2020.);
3. Odluci o mjerama za ublažavanje finansijskih posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 u Opštini Tuzi ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 020/20 od 17.06.2020., 024/20 od 07.07.2020., 048/20 od 31.12.2020.).

POSTOJANJE DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107, definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Zakon o kontroli državne pomoći, član 2 definiše državnu pomoć kao:

- 1) finansijsku pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijsku pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva – Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene putem državnih sredstava mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može biti u raznim oblicima, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

U konkretnom slučaju, postoji osnovana sumnja da je davalac – Opština Tuzi donošenjem Odluke iz dispozitiva ovog rješenja, putem fiskalnih olakšica odnosno

putem oslobađanja poreskog potraživanja i plaćanja članskog doprinosa turističkoj organizaciji za period od godinu dana dodijelila državnu pomoć iz budžeta te Opštine.

Selektivnost mjere - podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore, ili određene regione. Zapravo, svaka mjera države koja nije opšte prirode i koja nije dostupna svima pod jednakim uslovima (sadrži makar jedan diskriminišući element) predstavlja selektivnu mjeru.

Realizovana finansijska pomoć otvorena je za sve sektore, čiji korisnici su velika, mala i srednja privredna društva i preduzetnici, na teritoriji opštine Tuzi.

Ekonomska prednost - Svaka ekonomska korist koju privredno društvo ne bi ostvarilo u uobičajenim tržišnim uslovima i u svom redovnom poslovanju odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzetnika poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova.

Narušavanje konkurencije i uticaj na trgovinu između Crne Gore i drugih država - Svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji narušava ili prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem to privredno društvo postoji ili u sektoru u kojem bi mogla postojati tržišna konkurencija.

Državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već ako je, kao u ovom slučaju, država svojom intervencijom omogućila zadržavanje privrednog društva na tržištu, koje bi, u tržišnim uslovima bilo primorano da izađe sa tržišta. Dodatno, prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu između Crne Gore i drugih država.

Državna pomoć po ovom osnovu, načelno je mogla narušiti konkurenciju u smislu pravila o kontroli državne pomoći.

NEZAKONITA POMOĆ

Nezakonita državna pomoć je pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom (član 5 stav 2 Zakona).

Saglasno članu 10 stav 1 Zakona, radi utvrđivanja ili donošenja, odnosno dodjele individualne pomoći nadležni organ državne uprave, nadležni organ opštine i pravno lice koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom prije dostavljanja predloga šeme donosiocu, odnosno donošenja akta o individualnoj

državnoj pomoći Agenciji, podnosi prijavu sa predlogom akta i drugom potrebnom dokumentacijom radi davanja mišljenja da li se na osnovu predloženog akta vrši dodjela državne pomoći, najmanje 60 dana prije planiranog datuma utvrđivanja, odnosno donošenja.

Akt o dodjeli državne pomoći se može prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja, razmatrati samo uz ocjenu Agencije.

Dalje, članom 12. Zakona *zabranjuje se dodijela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.*

Zakonom je uređeno postupanje Agencije u slučaju nezakonite državne pomoći i data joj mogućnost da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2 dispozitiva ovog rješenja).

Dakle, Opština Tuzi je podnošenjem prijave državne pomoći na Obrascu 1 (UPI-05-430/22-11/5 od 08.02.2022. godine) Agenciji dostavila Odluku o donošenju mjera za podršku privredi u Opštini Tuzi na mišljenje, da li je dostavljeni akt u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći. Ista Odluka je usvojena od strane Skupštine Opštine Tuzi 16.04.2021. godine kada je i stupila na snagu, i u krajnjem, po njoj je državna pomoć realizovana/dodijeljena prije odlučivanja Agencije o usklađenosti iste sa Zakonom.

S obzirom na to da se državna pomoć smatra dodijeljenom danom donošenja pravnog osnova za dodjelu, te da je Opština Tuzi bila u obavezi da sačeka odluku Agencije kojom se ocjenjuje usklađenost prijavljene šeme državne pomoći, Agencija je u skladu sa zakonskom procedurom pokrenula ispitni postupak i zabranila dodjelu državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.

Procesno, ne postoji zakonska procedura koja bi regulisala ovakvu prijavu državne pomoći na drugačiji način. Postoji zakonska procedura prijave državne pomoći, koja je u ovom slučaju neispoštovana. Kako je Opština Tuzi dodijelila državnu pomoć prije odlučivanja Agencije o usklađenosti iste sa Zakonom, tako je Agencija sprovela zakonsku proceduru i u svemu odlučila po Zakonu. U skladu sa Zakonom Agencija može da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2 dispozitiva ovog rješenja).

Stoga, tačkom 2 dispozitiva ovog rješenja naložena je Opštini Tuzi privremena obustava dodjele državne pomoći (saglasno članu 23 Zakona).

U skladu sa članom 21 Zakona, Agencija je pozvala sve zainteresovane strane da dostave informacije i podatke značajne za odlučivanje (tačka 3 dispozitiva ovog rješenja).

U skladu sa navedenim, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI : Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- Opština Tuzi, Tuzi bb, 81206 Tuzi
- u spise predmeta,
- a/a.